

SZAKIRODALOMHASZNÁLATRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK

- A szakdolgozatban az alábbi típusú források felhasználása javasolt: monográfia, tanulmánykötet, szakmai folyóirat.
- A felhasznált szakirodalmak minimum 4/5-e nyomtatott szakirodalomból származzon! (Szakfolyóiratok Interneten elérhető elektronikus változata nem számít Internetes forrásnak, nyomtatott szakirodalomnak tekintendő.)
- Ha a szakdolgozat témája megkívánja, akkor elvárt a friss, az utóbbi 10 évben megjelent irodalmi források, valamint a nemzetközi (idegen nyelvű) szakirodalmi források használata.
- A szakirodalmi hivatkozások megjelölésére a szerző-évszám rendszer előírt!
- A szakirodalomból szó szerint bemásolt, nagy terjedelmű szövegrészek, valamint bármely hivatkozás megjelölésének elmulasztásával a dolgozat készítője plágiumot követ el, mely a dolgozat elégtelen minősítését eredményezi.
- Szakirodalomként felhasználható filmre, televízió-, rádióműsorra történő hivatkozás, ha az megtalálható hivatalosan archivált formában, illetve megjelent valamilyen hivatalos kiadású adathordozón.

A HELYES SZAKIRODALMI HIVATKOZÁS FORMÁI

1. HIVATKOZÁS A SZÖVEGBEN

A szakdolgozat szövegében tartalmi és szószerinti hivatkozás formájában jelezni kell a más szerzőktől származó elméletek, adatok, gondolatok forrását.

Tartalmi hivatkozás esetében (amikor a szakdolgozó saját szavaival összefoglalja más szerzők eredményeit) ezt a szerző(k) nevének és a megjelenés évszámának feltüntetésével, zárójelben kell megtenni, kizárólag az alábbi formában:

pl. A két változó közötti szoros összefüggés már korábban felmerült (Fehér, 1998), ezért ...

Az olvasott szövegek megértése a tanulás előfeltétele és eszköze (Cs. Czachesz, 1998).

Szerepet játszik a személyiség fejlesztésében, általa megismerhetünk ‘más világokat’ és fontos eszköze például a ‘biblioterápiának’ (lásd például: Bartos, 1999) is.

- *Ha a hivatkozott mű évszáma nem ismert, akkor az évszám helyett az é.n. jelzéssel élünk.*

Ez aztán a fogyatékossgot, mint másságot hátránnyá is változtatja. Az eltérő fizikai adottságok így válnak társadalmi hátrányokká (Bánfalvy, é.n.).

- *Két szerző nevét az „és” választja el egymástól:
Pl. (Fekete és Fehér, 1998)*

Sokuk számára a fő motiváló tényező az, hogy a társadalmi változások gazdasági következményei, például a munkanélküliség vagy a jövedelmi egyenlőtlenségek növekedése révén, gyakran amúgy is hátrányos szociális helyzetük tovább romlott vagy addig stabil pozíciójuk vált bizonytalanná (Fábián és Erős, 1996).

- *Három név esetén a nevek között vessző áll, az utolsó két név között „és” van:*
Pl. (Fekete, Fehér és Barna, 1998)

Ennek oka lehet az, hogy ők, ellentétben az idősebb generációkkal, már nem rendelkeznek személyes történelmi emlékekkel a szélsőséges előítéletesség katasztrofális következményeiről (Barczy, Diósi és Rudas, 1996).

- *Háromnál több szerző esetén az első három szerző nevének vesszővel elválasztott kiírása után az „és mtsai” rövidítés használatos.*
Pl. (Fekete, Fehér, Barna és mtsai, 1998)

A sportteljesítmény és a genetikai determináltság közötti összefüggések feltárása még kezdeti fázisban van (Puthucheary, Skipworth, Rawal és mtsai, 2011).

- *További előforduláskor az első szerző neve és a „,mtsai” rövidítés használatos.* (Az irodalomjegyzékben természetesen minden nevet ki kell írni!)

Pl. (Fekete és mtsai, 1998)

A konfliktusok szerepét a személyiségfejlődésben Freud és Erikson is hangsúlyozza, fejlődéstudományunk lényegét éppen az egyes fejlődési szakaszokhoz kötődő alapellentmondások feloldása képezi, és szerintük a fejlődést a konfliktusok sikeres megoldása eredményezi (Atkinson, és mtsai, 1995).

- *A szószerinti hivatkozást idézőjelek fogják közre, és meg kell adni az idézet szövegrészlet oldalszámát is:*
Pl. (Fehér, 1998. 32. o.)

"Az önismereti munka a társas tükörben láttatott viselkedés háttértényezőinek felkutatása, megismerése, tudatosítása" (Bagdy, 1990. 48. o.).

Figyelem! A mondat vége a hivatkozás forrását jelölő zárójel után van, így a megfelelő írásjel oda kerüljön!

- *Egy zárójelen belül egy szerző különböző munkáira hivatkozva a nevet csak egyszer írjuk, utána következnek az évszámok, egymástól vesszővel elválasztva*
Pl. (Bloom, 1955, 1956)

Számos felmérés (például: Horváth, 1994, 1996, 1997; Kádárné, 1975, 1976; Kádárné és Takács, 1981) jutott arra az eredményre, hogy a magyar tanulók olvasásmegértés teljesítménye a követelményszint alatt marad és sok tanulónak okoz nehézséget az írott szövegek feldolgozása.

- *Egy zárójelen belül több szerző munkáira hivatkozva az egyes tételeket pontosvessző (;) választja el, a szerzőket betűrendben, nem a publikáció megjelenésének időrendjében kell feltüntetni:*
Pl. (Fehér, 1989; Fekete, 1988; Szürke és Barna, 1990)

E viták az etnicitás vagy „rassz” biológiai meghatározottságának a problémáját érintik, ezért az etnicitással foglalkozó kutatókat különösen érdeklik (Barth, 1969; Eschbach-Gomez, 1998; Waters, 1992, 1999).

- Ugyanattól a szerzőtől ugyanabban az évben megjelent publikációkat kisbetűs jelöléssel különböztetjük meg, ezek a jelölések az Irodalomjegyzékben is szerepeljenek az adott publikáció megjelenési éve mellett. :

Pl. (Nagy, 1988a; Langel és Järv, 1978a, 1978b)

Internetes forrásra, filmre, televízió- és rádióműsorra, törvényekre, rendeletekre, jogszabályokra történő hivatkozás:

- a felhasznált forrásra való hivatkozás zárójeles sorszámozással történik, a szövegbeli megjelenés sorrendjében.

Figyelem! Az ebbe a kategóriába sorolható anyagokat kritikusan kezelje! Ahol a talált szakanyagnak létezik papíralapú változata, úgy annak használatára törekedjen.

Pl.

A versenyző eljutott arra a szintre, hogy emelnie kellett a fehérje mennyiségét úgy, hogy közben a többi tápanyag nem változott (1).

Egy olyan új rovatot indítottak, melyben beszámolnak az általunk meglátogatott sporteseményekről (2).

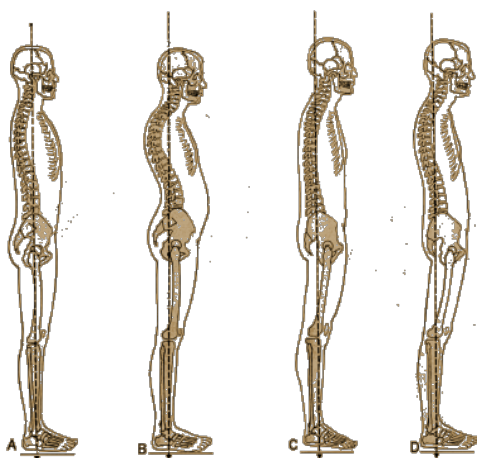
Harold Abrahams és a párizsi Olimpia atlétikaversenyeinek történetét egy Oscar-díjas film is feldolgozta (3).

A szabályozó törvényrendelet pontosan definiálja a doppingvétség fogalmát (7).

Ábrák, táblázatok

Az ábrák és a táblázatok számozása külön-külön, folyamatosan történik a dolgozat egészében. A táblázat száma és címe az objektum felett található. Az ábra száma és címe az objektum alatt található. Az objektumok száma és címe 10 pontos, félkövér betűméretűek. Szükség esetén az ábra címe alá, illetve a táblázat alá magyarázó szöveg illeszthető 10 pontos, normál betűtípussal. Ha az ábra, illetve a táblázat szakirodalmi forrásból átvett, akkor alatta zárójelben meg kell adni annak forrását, a szó szerinti hivatkozás szabálya szerint.

Példák:

1. ábra: Tartásformák

Az A. a helyes tartás, a B. C. D. a helytelen tartást mutatja
(Forrás: Somhegyi és mtsai, 1996. 6. o.)

1. táblázat. A munkanélküliségi ráta korcsoportok és nemek szerint

Korcsoport Age-group	2002				2003	Változás az előző év azonos idő- szakához – Change '02 J-M – '03 J-M
	J – M	Á – J	Jl – Sz	O – D	J – M	
Együtt – All						
15–19	26.4	22.8	29.2	30.2	31.2	4.8
20–24	10.2	10.3	12.5	11.4	12.7	2.5
25–29	6.8	6.8	7.2	7.3	7.7	0.9
30–34	5.8	5.4	6.0	5.8	6.5	0.7
35–39	5.8	5.5	5.0	5.1	6.1	0.3
40–44	5.0	4.7	4.6	4.9	5.4	0.4
45–49	4.2	4.1	4.2	4.3	4.7	0.5
50–54	3.5	3.8	3.5	3.8	3.7	0.2
55–59	3.6	3.4	3.3	3.6	3.3	-0.3
60–64	...	...	...	...	...	...
65–69	...	...	...	...	...	...
70–74	...	...	...	...	...	...
Összesen – Total	5.8	5.6	5.9	5.9	6.4	0.6
15–24 évesek	11.8	11.4	14.2	13.1	14.4	2.6
15–64 évesek	5.8	5.6	6.0	5.9	6.4	0.6
Munkavállalási korúak*	5.9	5.7	6.0	6.0	6.5	0.6

(Forrás: KSH, 2003. 34. o.)

2. IRODALOMJEGYZÉK

Az irodalomjegyzékben a szerzők neveit vezetőknév szerinti ábécé sorrendben kell felsorolni! Internetes forrásra, filmre, televízió- és rádióműsorra, törvényekre, rendeletekre, jogszabályokra történő hivatkozás zárójeles sorszámozással történik az irodalomjegyzék végén:

A formázás függő behúzás legyen (formátum/bekezdés/függő behúzás). A formázás a magadott minták alapján történjen.

Példa egy szabályos irodalomjegyzékre:

- Ács, Z. (1996): *Nemzetiségek a történelmi Magyarországon*. Kossuth Kiadó, Budapest.
- Banks, J. A. (1993): Nevelés és kulturális sokszínűség az Egyesült Államokban. In: Cs. Czachesz, E. (1998, szerk.): *Multikulturális nevelés, Szöveggyűjtemény tanító- és tanárszakos hallgatók számára*. Mozaik Oktatási Stúdió, Szeged, 135-148.
- Bell, A. P., Weinberg, M. S. és Hammersmith, S. K. (1981): *Sexual Preference: Its Development in Men and Women*. Bloomington, Indiana University Press.
- Cole, M. és Cole, S. (1998): *Fejlődéslélektan*. Budapest, Osiris Kiadó.
- Csepeli, Gy., Örkény A. és Székely M. (1997, szerk.): *Kisebbségsszociológia Szöveggyűjtemény Egyetemi és Főiskolai Hallgatók számára*. Kisebbségsszociológiai Tanszék, Budapest.
- Horváth, A.(1994): *Kooperatív technikák. Hatékonyság a nevelésben*. OKI Iskolafejlesztési központ, Budapest.
- Langel, U. és Järv, J. (1978a) Influence of pH on butyrylcholinesterase reaction with organophosphorus inhibitors. *Biochimica et Biophysica Acta*, **526**, 450-456.
- Langel, U. és Järv, J. (1978b) Leaving group effects in butyrylcholinesterase reaction with organophosphorus inhibitors. *Biochimica et Biophysica Acta*, **525**,122-133.
- Tringer, L. (1999): *A pszichiátria tankönyve*. Semmelweis Kiadó, Budapest.

- (1) Illés, N. (2011): Lifetime naturál blog
http://www.tesztoszteron.hu/illes_norbert_inb_2011.04.28.php
- (2) Az új rovat! <http://sportchat.uw.hu/>, 2011. szeptember 29.
- (3) Hudson, H. (1981): Tűzszekerek. *Enigma Production Limited*.

AZ IRODALOMJEGYZÉK KIDOLGOZÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI

A SZERZŐK NEVEI

(csak a dolgozat végén található bibliográfiára/irodalomjegyzékre vonatkozik):

- *A szerzők nevének írásmódja: családi név, keresztnév kezdőbetűk. Több keresztnév esetén a keresztnévek kezdőbetűi közt szóköz áll. (Pl. Bloom, B. S.)*
- *Több szerző esetén a szerzők nevét vesszővel kell elválasztani, az utolsó két szerző között pedig „és” áll.*

Uvacsek, M., Ránky, M., Tóth, M., Deshmukh, N., Hussain, I., Barker J., Naughton D. és Petróczi, A. (2010): Teljesítményfokozó szerek, táplálék-kiegészítők és társasági drogok használatának jelenléte magyar sportoló fiatalok körében. *Magyar Sporttudományi Szemle*, 4, 20-23.

Grossmann, R. és Scala, K. (2004): *Egészségfejlesztés és szervezetfejlesztés. Egészséges színterek fejlesztése*. JGYF Kiadó, Szeged.

ÖNÁLLÓ KÖNYVEK:

Szerző(k) (évszám): *Cím*. Kiadó, kiadás helye (város). A könyv címe dőlt betűvel!

Grossmann, R. és Scala, K. (2004): *Egészségfejlesztés és szervezetfejlesztés. Egészséges színterek fejlesztése*. JGYF Kiadó, Szeged.

Lénárd, F. (1986): *Pedagógiai ellentmondások*. Akadémiai Kiadó, Budapest.

SZERKESZTETT KÖNYVEK:

Szerző(k) (évszám, szerk.): *Cím*. Kiadó, kiadás helye (város).

Barabás, K. (2006, szerk.): *Egészségfejlesztés - Alapismeretek pedagógusok számára*. Medicina Könyvkiadó, Budapest

Szatmári, Z. (2009, szerk.): *Sport, életmód, egészség*. Akadémiai Kiadó, Budapest

Pikó, B. (2010, szerk.): *Védőfaktorok nyomában – A káros szenvedélyek megelőzése és egészségfejlesztés serdülőkorban*. L'Harmattan Kiadó, Budapest

Frenkl, R. (1984, szerk.): *Sportorvostan*. Egyetemi Nyomda, Budapest

Földesiné, Sz. Gy. (1996, szerk.): *A magyar sport szellemi körképe*. OTSH-MOB, Budapest

KÖNYVFEJEZETEK

Szerző(k) (évszám): Fejezet (tanulmány) cím. In: Szerkesztő(k) neve (szerk.): *Könyv címe*. Kiadó, kiadás helye (város), Oldalszámok: a fejezet első és utolsó oldala.

- Földesiné, Sz. Gy. (1983): Hol tart ma a sportszociológia? In: Földesiné, Sz.Gy. és Schiller, J. (szerk.): *Sportszociológia szöveggyűjtemény – válogatás a hazai empirikus vizsgálatok köréből*. Tankönyvkiadó, Budapest, 6-20.
- Pikó, B. (2006): Életmód, kultúra, egészségkultúra. In: Barabás, K. (szerk.): *Egészségfejlesztés – Alapismeretek pedagógusok számára*. Medicina Könyvkiadó, Budapest, 269-272.
- Szabó, Á. (2003): A napirend néhány jellemzője: Testmozgás, képernyőhasználat, tanulásra fordított idő. In: Aszmann, A. (szerk.): *Iskoláskorú gyermekek egészségmagatartása*. Országos Gyermekesegységügyi Intézet, Budapest, 36-48.
- Kököneyi, Gy. (2004): Marihuána használat egy reprezentatív vizsgálat tükrében. In: Kapócs, I., Maár, M. és Szabadka, P. (szerk.): *Iffjú-Kór 3*. Okker Kiadó, Budapest, 23-51.

FOLYÓIRATBAN MEGJELENT CIKKEK

Szerző(k) (évszám): Tanulmány cím. *Folyóirat teljes cím*, kötet száma. Oldalszámok: a tanulmány első és utolsó oldala.

A folyóirat teljes címe dőlttel szedve, száma pedig félkövér.

- Székely, M., Örkény, A. és Csepeli, Gy. (2001): Romakép a mai magyar társadalomban. *Szociológiai Szemle*, **3**, 19-46.
- Puthuchearry, Z., Skipworth, J. R., Rawal, J., Loosemore, M., Van Someren, K. és Montgomery, H. E. (2011): Genetic influences in sport and physical performance. *Sports Medicine*, **41**, 845-859.
- Uvacsek, M., Ránky, M., Tóth, M., Deshmukh, N., Hussain, I., Barker J., Naughton D. és Petróczi, A. (2010): Teljesítményfokozó szerek, táplálék-kiegészítők és társasági drogok használatának jelenléte magyar sportoló fiatalok körében. *Magyar Sporttudományi Szemle*, **4**, 20-23.

INTERNETES FORRÁSRA, FILMRE, TELEVÍZIÓ- VAGY RÁDIÓMŰSORRA, TÖRTÉNŐ HIVATKOZÁS:

a) Ha a felhasznált forrás rendelkezik szerzővel és évszámmal, akkor a hivatkozás módja: (Sorszám) Szerző(k)/Rendező(k) (évszám): tanulmány, film, műsor címe. *weboldal elérési útvonal/film gyártója/műsört sugárzó adó/* a letöltés vagy sugárzás pontos dátuma.

b) Ha a szerző és az évszám nem áll rendelkezésre, akkor a következő adatok felhasználásával hivatkozunk: (Sorszám) A tanulmány/műsor címe. *weboldal címe/műsört sugárzó adó/a* letöltés vagy sugárzás pontos dátum.

(1) Illés, N. (2011): Lifetime naturál blog

http://www.tesztoszteron.hu/illes_norbert_lnb_2011.04.28.php

(2) Az új rovat! <http://sportchat.uw.hu/>, 2011. szeptember 29.

(3) Hudson, H. (1981): Tűzszekerek. *Enigma Production Limited*.

(4) Sportpercek. *Duna Televízió*, 2011. február 19.

HIVATKOZÁS TÖRVÉNYEKRE, RENDELETEKRE, JOGSZABÁLYOKRA

Szükséges adatok: A jogszabály stb. megnevezése, száma, forrása.

(5) A kormány 20023/1999. (II.12.) Korm. határozata a Magyar Köztársaságnak az Európa Tanács Nemzeti Kisebbségek Védelméről szóló Keretegyezménye végrehajtására vonatkozó jelentéséről. NEKH.